

บันทึกการอบรมหลักสูตรดับเพลิงเบื้องต้น

ตามมาตรฐานสมาคมการดับเพลิงและช่วยชีวิต FARA-FS Certified

ชื่อ-สกุล นิธิชัย ลินธรากร อายุ 54

หน่วยงาน พ.อ.ส.๓๗๙๘ ลงวันที่ 1. พค. 2548

Update : Dec. 2003

ความรู้ที่ครอบคลุมหลักสูตร ตามที่กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงานกำหนด

(1) จิตวิทยาเมื่อเกิดอัคคีภัย	(2) ทฤษฎีการเกิดเพลิงใหม่	(3) แหล่งกำเนิดของการติดไฟ
(4) การแบ่งประเภทของไฟ	(5) วิธีการดับเพลิงประเภทต่างๆ	(6) เครื่องดับเพลิงชนิดต่างๆ
(7) อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยส่วนบุคคล	(8) แผนการป้องกันและระงับอัคคีภัย	(9) การจัดระบบและอุปกรณ์การป้องกันและระงับอัคคีภัย

① จิตวิทยาเมื่อเกิดอัคคีภัย

ภัยันตรายที่ต้องเผชิญเมื่อเกิดเพลิงใหม่ 4 ประการ

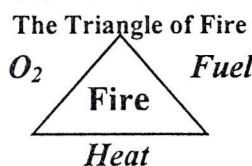
- ① ความมืด-การมองไม่เห็น ② แก๊สพิษ-ควันไฟ ③ ความร้อนสูง ④ มีเวลาห้อย

หลักการจำเพื่อนำความรู้ไปใช้ : ตัวเลขรักษาชีวิต 3 - 4 - 6 เดินชิดขวา รักษาชีวิต

② ทฤษฎีการเกิดเพลิงใหม่

เลข 3 คือ องค์ประกอบของไฟ Component of Fire

3

1. ออกซิเจน Oxygen ไม่ต่ำกว่า 16 %

2. เชื้อเพลิง Fuel ส่วนที่เป็นไอ

3. ความร้อน Heat เพียงพอให้เกิดการลุกไหม้

* ปฏิกิริยาลูกโซ่ Chain Reactions *

NFPA
National
Fire
Protection
Association

③ การป้องกันและกำเนิดของการติดไฟ

การป้องกันไฟ และการดับไฟ คือ การกำจัดองค์ประกอบของไฟ

④ การแบ่งประเภทของไฟ

เลข 4 คือ ประเภทของไฟ Classification of Fire

4

คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิง
ที่มีลักษณะเป็น
ของแข็ง เชื้อเพลิง
ธรรมชาติ
เช่น ฟืน ฟาง ย่าง ไม้ ผ้า

คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิง
ที่มีลักษณะเป็น
ของเหลวและก๊าซ
เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซ

คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิง
ที่มีลักษณะเป็น
ของแข็งที่มีกระстал
ไฟฟ้าไหลอยู่
เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้า

คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิง
ที่มีลักษณะเป็น
โลหะและสารเคมีติดไฟ
เช่น วัตถุระเบิด ฯลฯ

ไม่มีไฟ

⑤ วิธีดับไฟ แบบต่างๆ

กำจัดความร้อน
ด้วยน้ำ

กำจัดออกซิเจน
หรือเชื้อเพลิง

ตัดกระแสไฟฟ้า
และกำจัดออกซิเจน

ต้องศึกษาวิธีดับสาร
แต่ละชนิด

⑥ เครื่องดับเพลิงชนิดต่างๆ

เลข 6 คือ เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ Portable Fire Extinguishers

6

เครื่องดับเพลิงทั้ง 6 ชนิด

ดับไฟ

ลักษณะถังดับเพลิง

1. กรดโซดา Soda Acid	A	เมืองไทยไม่มีจำหน่าย
2. โฟม Foam	B, A	ถังสแตนเลส หัวฉีดฝักบัว
3. น้ำสะสมแรงดัน Water Pressured	A	ถังสแตนเลส
4. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ซีอุ๊ก) Carbon dioxide (CO ₂)	C, B	ถังสีแดง มีกระบวนการราย
5. ผงเคมีแห้ง Dry Chemical Powder	B,C,A	ถังสีแดง หรือฟ้า
6. น้ำยาเหลวระเหย Halotron (Halon เป็นสิ่งมีอันตรายในหลายประเทศ)	C,B,A	ถังสีเขียว(Halon สีเหลือง)

วิธีใช้ เครื่องดับ เพลิง

- ข้อควรระวัง
1. ต้องแน่ใจว่าเครื่อง
ดับเพลิงใช้ได้
2. ห้ามเข้าดับไฟคน
เดียว (Don't fight
fire alone)

สิ่งที่เรียกว่าเครื่องดับกัน
เพลิงและไฟ
ยกสายฉีดตรงหน้า
เป้าหมายตรงหน้า

จับได้คันนีบด้านล่าง
ให้เข้าเหนือลม
จับปลายให้มั่น
ฉีดกลบฐานของไฟ

หันสายฉีดไปด้านหน้า
ระยะเหมาะสม
บีบคันนีบฉับพลัน
ฉีดจากไกลไปใกล้

แล้วนำไปใบ
ดึงสลักออกมา
สำหรับฉีดไปมา
ดับได้แน่นอน

ข้อ^๑ เปรียบเทียบ

เครื่องดับเพลิงถังสีแดง ทั้ง 2 ชนิด คือ ซีอุ๊ก กับ ผงเคมีแห้ง
ซีอุ๊ก มีกรวย แต่ไม่มีเกอร์ ผงเคมี มีเกอร์ แต่ไม่มีกรวย